

SVENSK MUSIKTIDNING

N:r 2.

Redaktör och utgifvare:
FRANS J. HUSS.
Telefon: Brunkeberg 14 97.

NORDISKT MUSIKBLAD.

Stockholm den 20 Jan. 1905.

Expedition: Kammakargatan 6.

Pris: Helår 5 kr. Lösnummer 25 öre.
Annonsspris 20 öre pr petitråd.

26:e Årg.

Sigrid Westerlind.

I slutet af denna månad ämnar en svensk-finsk sångerska, fröken Sigrid Westerlind, konserteras härstädes, hvilket gifvit oss anledning att nu meddela hennes porträtt, åtföljdt af några notiser i biografiskt och konstnärligt hänseende.

Sigrid Westerlind är bördig från Stockholm, men föräldrarna flyttade, då hon endast var årsgammal, öfver till Finland, der fadern, en framstående musiker, särskild god violinist, länge verkade som musiklärare vid finska kadettkåren i Fredrikshamn. Denna stad egde då Finlands mest ansedda kvinnliga läroverk, och fröken Westerlind erhöi vid detta sin skolorbildning, efter hvars afslutande hon började sina sångstudier för den ansedda sånglärarinnan Emelie Mechelin i Helsingfors.

Redan under dessa studieår och sedermera under längre eller kortare

Wolfgang Amadeus Mozart.

Född 27 jan. 1756.

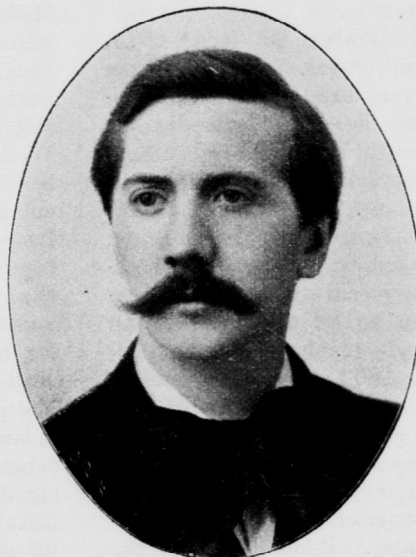
uppehåll i hemlandet har fröken Westerlind sjungit offentligt och tillsammans med sin far konserterat i nästan alla Finlands städer. Sångstudierna fortsattes emellertid tråget, först hos Fritz Arlberg i Stockholm, sedan hos professor Bax i Paris och Gustav Engel i Berlin, den för ett årtionde sedan aflidne utmärkte sångläraren och musikestetikern. Under sin vistelse här sjöng hon äfven ett par gånger offentligt och fick sympatiskt omnämnande af pressen.

Fröken Westerlind skulle derefter på allvar börja sin bana som sångerska och konserterade i Petersburg, der kritiken egnade henne en smickrande uppmärksamhet. Så hette det i Novoje Vremja: »Fröken W. eger en vacker mezzosopran och besitter en hög grad af musikalisk begåfning, som tillåter henne gifva hvarje af henne utfördt nummer dess rätta kolorit.»

Strax efter denna sin första konsert i Petersburg blef hon engagerad för

Sigrid Westerlind.

Edouard Risler.

tvenne Tua-konserter derstädes och skulle sedan tillsammans med Teresina Tua — den Stockholm för tjugu år sedan bedårande »violin-elfvan» — företaga en längre turné genom Ryssland. En iråkad sjukdom hindrade emellertid fröken Westerlind att deltaga i turnéen och att vidare under längre tid konserter. Hon beslöt därför att slå sig ned i Göteborg som sånglärarinna. Vi erinra oss ha omnämnt att fröken Westerlind i maj 1893 jemte sin far gaf en matiné i denna stad, då man der yttrade om henne att »hon var i besittning af en vacker voluminös mezzosopran samt sjöng intelligent och musikaliskt». Under ledigheten från lektionerna gjorde hon fortfarande sångstudier, hvilka under senare år fortsatts för den bekante sångläraren George Armin, först bosatt i Leipzig men numera i Berlin. Fröken Westerlind har nu emellertid frånträtt lärarintekallet, hur mycket detta än intresserade henne, och mera begärligt egnat sig åt att själf sjunga och konserter. I höst gaf hon sålunda en konsert i Köpenhamn, der kritiken särskildt berömmar hennes varma och intelligenta föredrag.

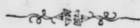
Efter konserterandet här ämnar fröken Westerlind ge konserter i några andra svenska städer samt i Finland och senare i London.

Edouard Risler.

Det till slutet af månaden bebådade konserterandet af den berömde pianisten Edouard Risler är det tredje i ordningen härstädes. Första gången var det i sept. 1901 tillsammans med Henri Marteau — oförgätliga musikhögtider. Sedan kom herr Risler ensam och gaf 2 konserter i Musikaliska akademien i oktober året derpå. Nu ger han i samma lokal den 26 och 30 dennes tvenne Beethoven-aftnar, hvilka motses med stort intresse.

Edouard Risler är född 1873, såsom det uppgifves, i Elsass. Åren 1883—90 var han elev vid Paris-konservatoriet, der han hade den utmärkte pianisten Louis Diémer till lärare och i teori åtnjöt undervisning af Théodore Dubois. Snart vann han första pris i pianospel och komposition. Efter att ha lemnat konservatoriet företog han konst- och studieresor i Tyskland, der han en tid tog undervisning af den berömde pianisten Eugen d'Albert. Sedan 1894 är konstnären bosatt i Paris, der han ofta uppträdt i Salle Pleyel samt på Colonne och Lamoureux stora symfonikonserter. Under sistlidna nov. och dec. har han der på 9 konserter spelat alla Beethovens 32 sonater. Edouard Risler har för öfrigt gjort sig känd flerstädes i Tyskland, i Belgien, Schweiz, Eng-

land etc. såsom en pianist af första rang.

Wolfgang Amadeus Mozart.

Den 27 januari hans 150-åriga födelsedag.

Allestädes inom musikvärlden förberedes firandet af Mozarts födelsedag, som inträffade för 150 år sedan, genom erinran om hans lefnad och verksamhet samt genom uppförande af någon den store mästarens tonskapelser. Och bland musikvärldens heroer är väl ingen mera förtjent af en minnesgård, än universalsnillet Mozart. Om än i egenskapen af musikaliska reformatorer framför honom kunna ställas Gluck på operans område, Bach och Händel på den andliga musikens, Haydn och Beethoven på den rena instrumentmusikens fält, så står dock Mozart inför oss såsom skapare af odödliga mästerverk på alla dessa områden och i fråga om pianokonserter framträder han som ny-skapare. I sina förnämsta verk för scenen har han försteget framför sina föregångare och samtida i melodirikedom, dramatisk karaktäristik och spiritualitet, att icke tala om snillrikheten i det konstnärliga utarbetandet af dessa verk. Vi behöfva endast nämna »Don Juan», »Figaros bröllop» och »Trollflöjten» för att erinra om hvilka odödliga mästerverk, hvilka rika musikaliska skatter Mozarts snille skänkt eftervärlden.

Wolfgang Amadeus Mozart föddes den 27 jan. 1756 i Salzburg. Hans förnamn lydde egentligen Johannes Chrysostomus Wolfgangus Theophilus; hans far öfversatte Theophilus med Gottlieb, som han själf sedan förvandlade till Amadeus; hans konfirmationsnamn var Sigismund. Hans fader, Leopold Mozart, var en förträfflig musiker och innehade tjänst som erkebiskoplig hofmusiker och sedan vice kapellmästare. Med sin hustru, Anna Maria Bertlin från Stt Gilgen, egde denne två barn, båda två ovanligt begåfvade i musikaliskt hänseende, nämligen Maria Anna, kallad Nannerl, och den fem år yngre Wolfgang. Under faderns insigtsfulla ledning utvecklade sig de båda barnens anlag så grundligt och snabbt, att Leopold Mozart redan 1762 kunde företaga en konstresa med sina båda barn. Om Wolfgangs tidigt framträdande musikaliska känsla och underbara anlag har man flerfaldiga berättelser. Så skall han redan vid 4 års ålder ha klottrat till en klaverkonsert och då fadern, som fick veta hvad gossen syselsatte sig med, skrottande ryckte till sig det nedplumpade papperet för att betrakta kompositionsförsöket fann han till sin förvåning att gossen arbetat ut sin konsert efter musikaliska regler men anmärkte att stycket kunde inte

begagnas emedan det var för svårt. »Derför är det också en konsert», svarade den lille komponisten; »man måste öfva sig så länge derpå tills det går; så här skall det låta»; han började spela sin konsert, och ehuru han ej kom ut med det riktigt, kunde han dock göra sig förstådd af sina åhörare. Hans tonsionne berättas också ha varit så känsligt, att han svimmade vid starkt trumpetljud, och om hans fina öra meddelar man flere bevis. Redan vid 5 1/2 års ålder medverkade gossen vid en konsert i Salzburg 1761, men det var först året derpå som han jemte system gjorde sig mera bemärkt. Den då företagna konsertresan ställdes först till München i början af året samt vidare i sept. till Wien. Öfverallt väckte de unga tonkonstnärerna det största uppteende och särdeles den unge Wolfgang var föremål för smek och beröm i högsta grad. Den liflige och kække gossen förde sig också med stor frimodighet, och man berättar att han vid hofvet i Wien utan vidare omständigheter sprang upp i knät på Maria Theresia och kysste henne.

Framgångarne i de sydtyska hufvudstäderna förmådde Leopold Mozart att året derpå med barnen företaga en ny konserttur, som räckte i tre år. Den gick först till Bayern och vidare till Rheinprovinserna, Bryssel, Paris, London, Holland och Schweiz. Som ett under betraktades öfverallt den unge gossen, hvilken lät höra sig som virtuos icke blott på klaver, utan äfven på orgel och violin. Till Paris anlände de i nov. 1763 och bodde der hos den bayerske gesandten, greve Eyck. De spelade här inför mme Pompadour och kungaparet och finga med allerhögsta tillstånd gifva två offentliga konserter. I Paris utkommo Mozarts första tryckta kompositioner, 4 Sonater för violin och pianoforte, af hvilka två tillägnades och egenhändigt öfverlemnades af komponisten till prinsessan Victoire, Ludvig XV:s dotter; de begge andra tillägnades grefvinnan Tessé. Från Paris ställdes kosan till London och hofvet i St. James, der han blef en favorit hos kung Georg III och hans gemål och blef mycket omhuldad af Johan Christian Bach, den store Sebastians tredje son, hvilken stälde honom på åtskilliga prof, som han med heder bestod: improvisationer af alla slag, transpositioner till svåra tonarter, ackompagnement på fri hand m. m.

I London utbildade han sig under umgänge med den berömde sopranisten Manzuoli äfven i sång och lärde sig att skriva sångbart för rösten. Här komponerade han också Violinsonater, 6 stycken, hvilka han tillägnade dronning Sophie Charlotte, och små orkestersymfonier af honom blefvo här flere gånger gifna. Från London reste man till Haag efter inbjudning af prinsessan af Nassau-Weilburg, åt hvilken Mozart tillägnade sina 6 följande violin-

sonater. I Lille och Haag insjuknade båda barnen lifsfarligt, så att under fyra månader inga konserter kunde gifvas. På hemresan besökte de ännu en gång Paris och återvände öfver Schweiz till Salzburg, der de inträffade i nov. 1766. Efter ett års allvarliga studier förnyades konsertresorna, och färderna ställdes först till Wien. Här spelade den unge Mozart för kejsar Joseph II och skref på dennes uppmaning sin första opera, *La finta semplice*, hvilken, ehuru antagen till spelning och trots Hasses och Metastasios rekommendationer, genom intriger aldrig blef uppförd. Deremot blef ett sångspel *Bastien och Bastienne* utfördt i en privat krets, och den 7 dec. 1768 dirigerade den 12-årige Mozart första gången en konsert, nämligen utförandet af en högtidlig messa som han komponerat och som gafs vid en kyrkoinvigning i Wien. Återkommen till Salzburg, blef gossen der utnämnd till erkebiskoplig konsertmästare, men stannade endast ett år i födelsestaden. I dec. 1769 anträdde han med fadern en resa till Italien, musikens förlofvade land den tiden, der hans konstnärliga utbildning skulle fullbordas. Han ansågs här för ett »naturens underverk» och i Neapel trodde man fullt och fast på att hans färdighet i venstra handen berodde på en ring, som han sedan måste afläggja för att öfvertyga allmänheten att det ej var trolldom med i spelet. Kyrkor och teatrar, i hvilka han konserterade, voro öfverfyllda och stränga prof, som han underkastades af lärda mestare sådana som Sammartini i Milano och pater Martini i Bologna, genomgingos med största heder. I Rom utförde fjortonåringen det storverket att ur minnet korrekt afskrifva efter första åhörandet i Sxtinska kapellet Allegris berömda Miserere, hvilket afundsjukt bevarades såsom den heliga stolens egendom och ej fick utlemnas till afskrift. Påfven Clemens XIV öfverräckte honom vid en audiens riddarkorset af »gyllene sporen» (hvarför han sedan undertecknade sig Cavaliere), och på hemvägen blef han i Bologna efter öfverstånden klausurexamens upptagen i »Academia filarmonica». I Milano stannade våra resande öfver, och vid julen 1770 uppfördes här den af honom beställda operan *Mitridate, re di Ponto*, hvilken 20 gånger efter hvarandra gafs med enormt bifall. I mars 1771 inträffade de åter i Salzburg men voro redan om hösten samma år åter i Milano, der en teatralisk serenad af Mozart: *Ascanio in Alba*, uppfördes vid erkehertig Ferdinands förmålning med en prinsessa af Modena; denna serenad slog Hasses festopera »Ruggiero» alldeles ur brädet. Strax derefter dog erkebiskopen i Salzburg och efterträddes af den musiken föga bevägne greve Hieronymus Colloredo, till hvilkens installering Mozart 1772 skref operan *Il sogno di Scipione*.

Vid julen samma år är Mozart åter i Milano för uppförandet af sin opera *Lucio Silla*; detta var hans sista opera för Italien, ty hans erkebiskop vägrade honom ytterligare permission. Han lefde nu en tid i lugn, flitigt komponerande symfonier, messor, konserter och kammarmusik, alla afpassade efter den tidens och ortens förhållanden. Musikens var nämligen då ej sitt eget ändamål utan tjänarinna för bestämda medel och mål och i sin beroende ställning kunde icke en gång Mozarts geni befria sig från dessa fjettrar.

Till karnevalen 1775 hade Mozart engagerats att skriva en opera för München, nämligen *La finta giardiniera*, som rönt ett lysande emottagande, och kort derefter följde i Salzburg *Il re pastore*, till firande af erkehert. Maximilians dervaro. Trots alla dessa framgångar hade Mozart ännu icke vunnit någon trygg ekonomisk ställning — hans konsertmästaretjänst som virtuos, orkesterspelare och komponist inbragte honom endast 150 gulden om året —; fadern tänkte därför på nya resor; men erkebiskopen vägrade tillstånd dertill. Mozart beslöt då att taga afsked, hvilket med svårighet beviljades honom, och anträdde sedan, åtföljd af sin moder, en konstresa till Paris. Först uppehöll de sig i München, der inga framtidsutsigter yppade sig; derpå reste de till Mannheim, der Mozart förälskade sig i sångerskan Aloysia Weber, men begaf sig på faderns enträgnade yrkande vidare och inträffade slutligen i Paris. Intriger motarbetade emellertid hans framgång här och han måste äfven här uppehålla sig med att gifva lektioner. Här hade han då den stora olyckan att förlora sin moder, som afled den 3 juli 1778. Djupt bedröfvad återvände han hem och erbjöds här att åter inträda i sin tjänst mot högre sold och utsigt till kapellmästaretjänst, hvarjämte hans tillbedda Aloysia skulle erhålla engagement vid den erkebiskopliga operan, — och för hennes skull antog han anbudet. Men hon hade redan låtit engagera sig i München — och hennes hjerta hade vänt sig ifrån honom. Från denna tid datera sig musiken till dramat *König Thamos* och den ofulländade operetten *Zaide* m. m. Då erhåller han en inbjudning att komponera en stor opera för karnevalen 1781 i München och fullbordar nu med *Idomeneo* sitt första monumentala verk. Denna opera, som Mozart själf sätter högst näst »Don Juan», gafs första gången den 29 jan. 1781 och med denna slutar hans Salzburger-tid.

Trött vid erkebiskopens tyranni lmnade han dennes tjänst och bosatte sig i Wien. Längre dröjde det dock innan han vann någon anställning — 1789 är han kejsarlig kammarekomponist med 800 flöriners lön —, men han hade åtminstone frihet att arbeta på större verk här, och det gjorde han också. På uppdrag af kejsaren skref

han nu *Belmonte und Konstanze* oder *die Entführung aus dem Serail* (»Enleveringen ur S-»), hvilken, trots nya intriger, på kejsarens befallning gick öfver scenen den 12 april 1782. Samtidigt hade Mozart äfven funnit sin Konstanze. Hon var en syster till den af honom en gång så högt älskade Aloysia Weber (kusin till »Friskytens» komponist), sedan gift med skådespelaren Lange, och liksom systemen var hon en lärjunge till Mozart. Dennes far lade sig emot denna förening, då Mozart icke hade någon mera trygg ekonomisk ställning, men tack vare hjälpen af hans gynnarinna baronessan Waldstädten blefvo Mozart och hans Konstanze den 4 aug. 1782 ett lyckligt par. Och de blefvo detta trots den brist som ofta rådde i deras hem på grund af små inkomster och Mozarts sorglöshet i finansiella angelägenheter. Från 1782 till 1785 tillkommo de sex berömda, Haydn tillgagnade stråkkvartetterna. År 1786 uppfördes operetten *Der Schauspielsdirektor* och samma år bragte Mozart det på sex veckor skrifna mästerverket *Le nozze di Figaro* (»Figaros bröllop») första gången upp på scenen, men genom den dåliga framställningen — man påstår att italienarne med afsigt sjöngo illa — var operan nära att falla igenom; bättre öde rönt hon i Prag. Till tack härför skref Mozart för denna stad *Don Juan*, uppförd der första gången d. 29 okt. 1787. Året derpå uppstodo på kortare tid än tre månader hans tre mästerliga symfonier i ess-dur, g-moll och c-dur. 1789 företog han en resa till Berlin och spelade under vägen dit vid hofvet i Dresden och i Leipzig å Thomaskyrkans orgel.

Återkommen till Wien fick han i uppdrag af kejsaren att skriva en ny opera, och denna, buffan *Così fan tutte*, uppfördes 1790 samt slog mycket an oaktadt den dåliga texten af Da Ponte. Under hans sista lefnadsår uppstod *La Clemenza di Tito*, skriven för Prag och der uppförd den 6 sept. 1791 vid Leopold II:s kröning; samma år den 30 sept. gafs i Wien hans mest populära opera, *Die Zauberflöte* (»Trollflöjten»), som skrefs för hans vän Schikaneder, textens författare, hvilkens ruinerade affärer Mozart ville upphjelpa och som till tack bedrog honom på belöningen. Mästarens slut nalkades. Hans sista verk, äfven det ett storverk, var hans *Requiem*, beställt af en enskild person. Döden träffade honom den 5 dec. 1791, innan han fullbordat detsamma, men det blef sedan afslutadt genom hans lärjunge Süssmayer. Det härliga »Lacrimosa» i detta Requiem var Mozarts svanesång.

Mozarts begrafning anordnades så enkelt och sparsamt som möjligt, han erhöi icke en gång egen graf, utan nedsänktes i »den allmänna grafven», så att man icke med säkerhet känner hans grafplats. De få vänner, som ledsagade honom på hans sista färd,

följde honom endast halfvägs till kyrkogården. Å denna blef 1858 på hans dödsdag en minnesvård upprest. År 1897 aftäcktes i Wien en präktig Mozartstaty. I födelsestaden Salzburg aftäcktes 1842 hans bronsstaty af Schwantaler och ett minne af annan art är det i denna stad grundade »Mozarteum», hvilket icke blott eger en värdefull samling af Mozarts handskrifter och reliquier beträffande honom, utan också är en musikalisk läroanstalt samt ett konsertinstitut och der regelbundet flere dagars Mozartfester firas. I Frankfurt grundades äfven år 1838 en »Mozartsstiftelse», som bereder unga omedelade talanger understöd för musikstudier, och en Mozart-förening finnes äfven i Dresden.

* * *

Af Mozarts operor hafva följande gått öfver Stockholms operascen, för första gången under det inom parentes angifna året: »Trollflöjten» (1812), »Don Juan» (1813), »Enleveringen ur Seraljen» (1814), »Figaros bröllop» (1821), »Titus» (1823), »Troheten på prof» (»Cosi fan tutte» 1830) och »Bastien och Bastienne» (1893). På Stjernströmska Mindre teatern gick »Teaterdirektören» öfver scenen 1857 och detta verk upptogs sedan på Nya teatern 1881 och 1886.

* * *

Om Mozarts kompositioner m. m. skall i en följande artikel nämnas. — Det må här tilläggas, att det här intagna Mozart-porträttet är efter en »Musikaliska akademien tillhörig fotografi från en relief, förfärdigad 1789 af Posch i Berlin», och anses såsom det mest autentiska porträtt af Mozart.

Musikbref från Göteborg.

Orkesterföreningen fortsätter alltjemt med framgång sin verksamhet. Söndagskonserterna gifvas som regel för utsåldt hus och tyckas vara särdeles omtyckta. Det är också en lämplig sysselsättning att kl. 6,15 på söndags eftermiddag sätta sig att lyssna till en fem till sex melodirika och omvexlande orkesternummer i en ljus och festlig lokal. Onsdagskonserterna äro ej så talrikt besökta, och detta har sin förklaring i flera samverkande orsaker. Dels har folk ej så godt om tid på hvardagarna och ej heller efter en ansträngande arbetsdag så upplagdt för allvarigare sysselsättningar. Dels är programmet på onsdagarne sammansatt af tonverk, hvilka på den musikaliska rangskalan intaga en vida högre ställning än söndagsprogrammets lättfattliga, populära kompositioner. Vidare äro äfven biljettprisen till onsdagskon-

serterna något högre än till de s. k. populära söndagskonserterna.

En härvarande kritiker har framhållit det såsom orätt att bjuda söndagskonserternas publik sämre kost än den, som ställes till besökarnes af onsdagskonserterna förfogande, och betonat, att det vore ett fel af orkesterföreningens styrelse att bjuda den mindre ömdömesgilla publiken öron- och nervkittlande balettmusik och franska sviter i stället för verkligt innehållsrika tonskapelser af de klassiske mästarna och med dem jemnställda kompositörer. Utan att vilja i ringaste mån bestrida, att det vore högst lyckligt, om nämnde kritikers åsikter kunde realiseras, tror dock undertecknad, att denna fråga är för tidigt väckt och att orkesterföreningens tillvägagångssätt tillsvidare är det riktiga. Ty man måste betänka, att vår publik är alldeles ouppfostrad i afseende å förståelsen af högre musik. Man kan därför befara, att den ännu skall finna djupare musik svårförstådd och till följd deraf förlora intresset för att besöka konsserterna. Många af de mindre musikaliskt bildade äro dessutom så medvetna om sin egen okunnighet, att de, om de på programmet läsa t. ex. ordet symfonikoncert, underlåta att besöka en sådan konsert, emedan de på förhand äro öfvertygade om, att de komma att få tråkigt. Derför torde det nuvarande förfaringssättet vara lämpligt att för söndagskonserterna sammanställa program af populära nummer, som genom melodisk charme eller effektiv instrumentering förmå fångsla det ouppfostrade musiksinnets. Har man genom detta oskyldiga lockbete (programmen få naturligtvis ej vara af dålig beskaffenhet) vant publiken vid att besöka konsserterna, kan man så småningom, hvilket också redan påbörjats, inblanda nummer af högre musikaliskt värde bland den lättare kosten för att till sist kunna nå derhän att äfven på de populära konserternas program upptaga endast gedigen och värdefull musik. Blandad kost torde för öfrigt äfven i musikprogram vara den mest välgörande sammansättningen för bevarande af andlig sundhet och jemnvikt.

Jag vill göra ett litet utdrag af sista månadens programmer för att visa, hvad orkesterföreningens konsalter bjuda på. Man har sålunda fått höra följande:

Symfonier: Mozart: N:o 40 G-moll; Beethoven: N:o 3 Ess-dur (Eroica); Alfvén: N:o 2 D-dur; Haydn: N:o 6 G-dur (med pusklaget); Tschaikowsky: N:o 6 H-moll (pathétique) två gånger; R. Schumann: N:o 4 D-moll; Schubert: H-moll (ofullbordad); Brahms: N:o 2 D-dur.

Ouverturer: Reinecke: till »Konung Manfred»; Gade: »Hamlet»; Berwald till »Estrella de Soria»; Söderman till »Orleanska Jungfrun»; Wagner till »Rienzi»; Wagners Faustouverture; Beethoven: »Leonora» N:o 3; Weber

till »Oberon»; Nicolai till »Muntra fruarne»; Weber till »Friskyttan»; Mendelssohn-Bartholdy till »Ruy Blas»; Mozart till »Figaros Bröllop»; Thomas till »Mignon»; Wagner till »Mästersångarne» två gånger; Nicolai öfver koralen »Vår Gud är oss en väldig borg»; Weber: Jubelouverture; Weber till »Euryanthe»; Meyerbeer till »Hugenotterna»; Beethoven till »Fidelio» (E-dur).

Solnummer med orkesterackompanjement: de Swert: violoncellkonsert C-moll (solist Hermann Schröder), Beethoven: violinromans G-dur (solist Carl Bredberg); Doppler: Ungersk fantasi för flöjt (solist Fritz Hempel); Bruch: violinkonsert N:o 2 D-moll (solist Charles Snoeck); J. S. Bach: konsert D-moll för två violiner (solister Karin Bodman och Mary von Loenen); Cords: violoncellkonsert (solist tonsättaren); Verdi: fantasi öfver motiv ur »Rigoletto» för klarinett (solist Th. M. Hofmeester); Mendelssohn-Bartholdy: violinkonsert E-moll (solist Hans Jensen).

Operamusik (utom ouverturer): Wagner: Långfredagsundret ur »Parsifal»; Massenet: balettmusik ur »Cid»; Schillings: förspel till andra akten af »Ingwelde»; Wagner: Waldweben ur »Siegfried»; Massenet: mellanspel ur »Thaïs»; Mascagni: Intermezzo ur »Cavalleria rusticana»; Gounod: balettmusik ur »Faust».

Dessutom kan nämnas Liszt: Ungersk rhapsodi N:o 2; Sjögren: »Tre heliga konungars ökenvandring»; Liszt: polonäs E-dur; Brahms: Ungerska danser N:o 1 och 2; Söderman: marsch ur »Bröllopet på Ulfåsa»; Händel: »Largo»; Mendelssohn-Bartholdy: bröllopsmarsch ur »En midsommarnattsdröm»; Abert: preludium och fuga af Bach och koral af Abert; Liszt: Les Préludes; Smetana: »Moldau»; J. S. Bach: Suite D-dur.

Utförandet af all denna orkestermusik måste betecknas såsom i det hela mycket godt. Särskildt bör framhållas det förträffliga utförandet af Tschaikowskys mycket fordrande symfoni »Pathétique». Äfven som Wagnerdirigent är kapellmästare Hammer lycklig. Kapellmästare Morales har anført tvänne konsalter under sistlidna månad och dervid visat god förmåga.

En ovanlig konstnjutning beredde orkesterföreningen allmänheten genom framförandet vid andra abonnementskonserten den 8 dec. af Hugo Alfvéns berömda symfoni N:o 2 D-dur under tonsättarens egen ledning. Symfonien, som är verkligt storslagen och i sin afslutning genom koralen »Jag går mot döden hvar jag går» verkar mäktigt gripande, fick ett utmärkt utförande och mottogs med starkt bifall.

Filharmoniska sällskapet gaf den 27 och 28 nov. Mendelssohns oratorium »Elias» under kapellmästare Hammers ledning och med biträde af fruarna Clary Morales och Davida Afzelius-

Bohlin, herrar C. A. Holmqvist och Sindy Nilsson samt orkesterföreningens orkester.

Det sköna verket fick ett ganska godt utförande. Körerna klingade vackert, isynnerhet herrstämmorna. Af solisterna förtjenar fru Afzelius att nämnas i första rummet. Den sköna stämman, det konstnärligt säkra utförandet och det beherskade och dock uttrycksfulla föredraget gjorde, att man med stort nöje lyssnade till henne. Fru Morales' utförande af soprapartiet bör äfven framhållas, ej minst på grund af det själfulla föredraget. Särdeles lyckligt var utförandet af den stora arian: »Hör mig, Israel!» Endast skada, att röstresurserna äro i minsta laget för en så stor lokal som Konserthuset. Elias' parti sjöngs af herr C. A. Holmqvist, en ung barytonsångare med präktig röst och goda ansatser till intelligent föredrag. Ett så fordrande parti som Elias' kräver dock en mer rutinerad representant, än herr H. ännu kan sägas vara. En viss osäkerhet och oro jämte ett för litet vårdadt textuttal inverdade ofördelaktigt på framställningen af den myndige profeten, som just bör verka genom lugn, värdighet och adelhet. Hr Sandy Nilsson, som utförde tenorpartiet, har en vacker och god röst, men är ännu alldeles otillräcklig för en sådan uppgift. Särdeles vackert verkade den af fruarna *Mraz* och *Afzelius* samt fröken *Stenhammar* klangsköft och säkert utförda terzetten i andra afdelningen. Orkestrern skötte ackompanjementet rutineradt, men temligen ointresserad. Undras, om icke Filharmoniska sällskapet äfven i ekonomiskt afseende skulle vinna på att för sina stora konserter engagera genomgående fullt förstklassiga solister. Att, som nu, ha ett par partier väl och ett par otillräckligt besatta verkar förstörande för hela det framförda verket. Vid biträde af verkligt framstående artister torde tilloppet af åhörare blifva större och derigenom de högre omkostnaderna betäckas.

Musikföreningen gaf sin första kamarmusik-soirée för säsongen den 4 dec. i Handelsinstitutets sal under medverkan af *Anton Svendsen* — *Nerudakvartetten*. Programmet utgjordes af Beethovens kvartett A-dur op. 18, Mozarts kvartett D-moll samt Brahms' pianokvartett A-dur op. 26 med fröken *Johanne Stockmarr* vid Malmsjöflygeln. Utförandet af samtliga nummer var särdeles godt. Främst i intelligent uppfattning och stilfullt utförande stodo de båda klassiska verken. Fröken *Stockmarrs* klara spel och mjuka anslag gjorde sig väl gällande.

Göta P. B:s sångkör gaf under herr *Ruben Liljefors'* ledning en populär konsert i Konserthuset den 7 december. Programmet upptog i första afdelningen fem manskvartetter, som återgäfvos med god röstklang och precision af den ej synnerligen talrika kören. Tredje afdelningen utgjordes af

Södermans bekanta »Bondbröllop», som sjöngs stämningsfullt och vackert och med behörig — kläm. Mellan dessa båda afdelningar uppträdde den ofvan under Filharmoniska sällskapets konsert omtalade unge tenorsångaren herr *Sandy Nilsson* med några sånger vid piano. Det visade sig äfven här, att herr N. gjort bäst uti att uppskjuta ett offentligt uppträdande till dess mera mognad vunnits.

H—t.

Musikrevy från Italien.

II.

Roma, 20 dec. 1905.

Medan här i sjelfva metropolen under förevarande säsong hittills ej den ringaste operanovitet förekommit, hafva i flera andra städer, särskildt i norra Italien, åtskilliga nya musikdramatiska verk med mer eller mindre succés gått öfver scenen. Hederspriset bland dessa torde böra tillerkännas *Filippo Guglielmi* lyriska tragedi »*Le Eumenidi*», som för något öfver en månad sedan några gånger representerades å den lilla staden *Treviso* »Teatro Sociale». Det är att hoppas, att detta ej allenast med hänsyn till sina intentioner utan äfven i fråga om deras genomförande verkligt nobla och storslagna verk icke må hemfalla åt glömskan, och att det måtte ernå den universella framgång, det i så hög grad förtjenar både genom den på grundvalen af Wagners principer komponerade och af äkta klassisk anda uppfyllda musiken som genom *Fausto Salvatoris* af Aiskylos' »*Orestias*» inspirerade, sannt poetiska och på dramatisk styrka rika diktning. I likhet med Weingartners »*Orestes*»-trilogi har *Guglielmi* för afsikt att låta sin »*Eumenidi*» bilda en länk i en cykel af tre musikdramer, hvaraf den första och sista ännu äro ofullbordade. — Endast såsom ett aktningssbjudande, men förmågan öfverstigande försök att behandla ett beslätadt ämne måste man beteckna *Luigi Illicas* på Aiskylos' »*Agamemnon*» grundade opera »*Cassandra*» med musik af den unge maëstron *Vittorio Guecchi*, för ett par veckor sedan under *Arturo Toscaninis* ledning uppfördt f. f. g. å *Bolognas* »Teatro Comunale» med *Elisa Bruno* i titelrollen samt i *Agamemnon* och *Klytaimnestras* partier *Giuseppe Borgatti* och *Salomea Krusceniski*, af hvilka den senare kort förut bidragit till den lyckliga utgången dersamma stades af *Puccinis* »*Madama Butterfly*»*), den förre jemväl har triumferat såsom hjälten i Wagners »*Sigfrido*» (»*Siegfrid*»).

I *Milano* har, efter vanligheten, redan innan »*Scalas*» öppnande den 18

dec. med *Catalanis* »*Loreley*» utvecklats en ganska liflig operaverksamhet. Å »*Teatro dal Verme*», hvars salong ändtligen i höstas blifvit påkostad en smakfull renovering — byggnadens yttre är alltjemt lika tarfligt som förut — har uppförts »*Madama Butterfly*», hvilken nu äfven här, med *Angelica Pandolfini* i titelpartiet, som genom hennes högdramatiska talang erhöill sin rätta tragiska relief, rönt fullaste erkännande, och »*l'Ebreo*», (*Judinnan*), *Halevys* antikverade opera, der den eminenta basisten *Francesco Navarrini* fängslade intresset med sin *Eleazar*. Derefter har framförts ett löfresiktligt arbete, »*Giovanni Gallurese*», af den unge tonsättaren *Italo*. Hittills och med rätt stor framgång gifvet endast i *Torino*, hugnades denna historiska melodram äfven i *Milano* med ett sympatiskt mottagande, icke minst tack vare *Edoardo Garbins* och *Adelina Stehles* öfverlägsna framställningar af titelrollen och det kvinnliga hufvudpartiet.

Af andra nyheter, för öfrigt mindre betydande, å »*Dal Verme*» må allenast nämnas *Renato Virgelios* i likhet med sistnämnda verk, men i en senare tid, till *Sardinien* förlagda »*Jana*», hvarest *Pietro Schiarazzi*, sjelf af sardisk börd, formligen excellerade i tenorpartiet. — »*Teatro Lirico Internazionale*» har, i öfverensstämmelse med sin kosmopolitiska tendens, i höst bjudit på en kort slavisk säsong, bestående af den czeckiska och den polska operans banerförfare *Smetanas* och *Moniuszkos**) förmästa arbeten, »*La sposa venduta*» (»*Verkaufte Braut*») och »*Halka*», interfolierade af *Massenets* för endast maskulina röster skrifna, mystisk-satiriska musikdram »*Le jongleur de Notre Dame*», den eleganta franske mästarens näst sista, bizarra tondikt. De skulle efterföljts af *Paderewskis* — den illustre pianistens »*Manru*», men på grund af betydande ekonomisk förlust måste »*stagionen*» i förtid afbrytas.

Apropos *Milano*, må det tillåtas oss ett, om ock flyktigt omnämnande af *Verdis* derstades för ålderstigna musiker grundade hem, »*casa di riposo*» med sitt intressanta verdianska museum, bland annat innehållande ett stort antal »reliker», särskildt en samling utmärkta porträtt i olja och marmor af stiftaren och hans familj samt de präktiga troféer, han i rikt mått skördade under loppet af sin långa och ärorika lefnad, äfvensom, i främsta rummet, med hans i sin konstnärligt präktiga utsmyckning utomordentligt stämningsfulla grafkapell, ett sann-

*) Den i Sverige relativt föga kände *Stanislaus Moniuszko* († 1872) af en glöddande fosterlandskärlek inspirerade musik, jemväl hans synnerligen karaktäristiska kör- och danskompositioner, lida deraf, att han ej helt lyckats i sin sträfvan att sammansmälta den italienska och den tyska »skolans» principer.

*) Jfr. Sv. Musiktidn. 1905, n:o 2.

skyldigt panteon, helgadt åt minnet af Italiens störste maestro.

Slutligen är att märka den grekiske tonsättaren *Spiro Samaras* — född 1862 — nya sceniska skapelse »Mademoiselle de Belle-Isle», hvars af fransmannen *Paul Milliet* författade librett utgör en bearbetning af A. Dumas d. ä:s liknämnda komedi, med den väsentliga skilnad, att handlingen, en galant 1700-tals-intrig, i förevarande lyriska drama erhållit en tragisk afslutning. Elev af Dölbés, utmärker sig Samara, som redan för ett par årtionden sedan gjorde sig fördelaktigt bemärkt genom operan »Flora mirabilis» i likhet med den franske mestaren för harmonisk och melodisk elegans samt effektiv orkestrering och färgrik instrumentation. Ej heller hans senaste arbete förräder något större mått af originalitet eller lyrisk flykt, hvarjemte detsamma är något för mycket bemängdt af recitativ och dialoger, men dessa äro för det mesta liffulla och målande, hans musikaliska ådra är klar och lättflytande samt conceptionen i hög grad smak- och måttfull, med god blick för den sceniska effekten. Framför allt chevalier d'Aubignys arioso i första akten och hans duo med sin trolofvade »madamigella» *) i den andra vittna om verklig ingifvelse, och i det hela taget kan musiken sägas särdeles karaktäristiskt illustrera den epok, hvartill aktionen är förlagd. Beträffande utförandet å *Genovas* »Politeama Genovese», må allenast framhållas, att hjeltinnan och hennes »onde genius», den magnifike hertigen af Richelieu i den redan genom sin skönhet enastående, unga sångerskan *Lina Cavalieri* och den ypperlige franske barytonisten *Maurice Renaud* hade ett par rent af idealiska representanter, om ock den förras röst i fråga om volymen lemnar något att önska... hvilket man deremot ingalunda kan anmärka mot chevalierns framställare, den förträfflige tenoristen *Amedeo Bassi*.

Anteros.

P. S. »S. Carlo i Napoli gaf i går sin första föreställning för säsongen med *Verdis* »Ballo in Maschera», der särskildt *Mattia Battistini* glänste i Renatos parti.

Från scenen och konsertsalen.

Kgl. teatern.

- Jan. 4, 16. R. Wagner: *Siegfried* (Vandrar: hrr Wallgren, Forsell).
5, 14. Tschaikowsky: *Eugen Onegin*. (Larina: fru ar Claussen, Mandahl; Tatjana, Olga: fru Lindberg, frk. Hesse; Filipjevna: frkn Karlsohn, Hulting; Onegin, Lanski, furst Gremin, Triquet, Saretzki).

*) Italienska ordet för »demoiselle».

- hrr Forsell, Nyblom, Wallgren, Malm, Söderman).
6, 7, 14. *Vermålingarne* (matiné).
7, 17. Marschner: *Hans Heiling*.
8. R. Wagner: *Lohengrin*. (Elsa, Ortrud: fru ar Schjerven, Jungstedt; Lohengrin, Telramund, kung Henrik, Härroparen: hrr Menzinsky, Forsell, Sjöberg, Oscar).
9. Auber: *Kronjuvelerna* (Catharina, Diana: fru Lindberg, frk. Lagergren; greve Campo Major, Don Sandoval, Don Sebastian d'Aveyro, Rebollo, Barbarino, Mugnoz: hrr Grafström, Nyblom, Malm, Södergren, Mandahl, Ericson).
10. Mozart: *Figaros bröllop* (Grefvinnan, Susanna, Cherubin, Marcellina: fru Östberg, frk. Hesse, fru Jungstedt, frk. Karlsohn; greven, Figaro, Don Bazil, Bartholo, Antonio: hrr Forsell, Stiebel, Malm, Söderman, Grafström).
11. Gounod: *Faust* (Margareta, Martha, Siebel: fru ar Schjerven, Claussen, Bartels; Faust, Mefistofeles, Valentin, Wagner: hrr Menzinsky, Wallgren, Oscar, Grafström).
13, 17. Ivar Hallström: *Den förtrollade katten*. Sagospel med sång i 3 akter. Fri bearb. af Fr. Hedberg. (Prinsessan, Katarina, Perlfeerns drottning, Alison: Frk. Lagergren, fru Hellström, frk. Hulting, fru Bartels; kejsaren, Tristan, Babolin, Lucas, Skogskungen: hrr Söderman, Malm, Oscar, Ericson, Stiebel).
15. Donizetti: *Regementets dotter* (Tonio: hr Schwebach, deb.); Mascagni: *På Sicilien* (Santuzza: frk. Walleni, 1:a deb.).

Östermalmsteatern.

- Jan. 1—9. Sidney, Jones: *Geishan* (Molly Seamore: fru Wiehe-Bérénys, gäst; Mimosa San: frk. Grünberg).
6, 7. *Vermålingarne* (matiné).
10. Hervé: *Lilla Helgonet* (Denise: fru Wiehe-Bérénys).

Musikaliska Akademien.

- Jan. 4. *Konsert af violoncellisten Bror Pettersson*. Biträdande: fru D. Edling, frk. Märta Ohlson, hr W. Stenhammar.
11. *Konsert af frk. Signe Rappes*. Biträdande ackompanjator: frk. Else Busch.
13, 15, 17. *Kammarmusik-konserter af Brüssel-stråkkvartetten*.

Vetenskapsakademien.

- Jan. 8. *Konsertföreningens andra kammarmusik-konsert*. 1. Brahms: Klarinett-kvintett, H-moll, op. 115 (klarinetter: hr Alb. Löfgren); 2. W. Stenhammar: Stråkkvartett N:o 3, F-dur; 3. Beethoven: Sonat, op. 30 N:o 1 för violin och piano.

I »Siegfried» har hr Forsell inträdt i stället för hr Wallgren såsom Vandrar-Wotan, hvilket parti han förut sjungit i Köpenhamn. Såsom barnföreställning gafs den 13 d:s efter 37-årig hvila Hallströms sagospel »Den förtrollade katten». Ett par gånger uppförd på samma dag som konserter

ha vi ej ännu fått tillfälle att återförynna bekantskapen med pjesen. Fru Hellström och hr Malm ha vi hört särskildt berömmas i sina partier. En lyckad debut som Santuzza har gjorts af en fröken Walleni, som lär i fyra år ha tillhört Ranfts personal men ej gjort sig bekant som sångerska. Med rätt stor röst förenade debutanten så god framställning till sång som spel, att hennes nästa debut motses med intresse.

På Östermalmsteatern har fru Wiehe-Bérénys gästspel fortsatts med sångroller i »Lilla Helgonet» (Denise) och »Geishan», som den 9 d:s med 400:de föreställningen hos hr Ranft nedlades. — Svenska teatern har i »Regina von Emmeritz» bjudit på Ang. Södermans vackra musik, och äfven haft musikpjeser i »Stor-Klas och Lill-Klas» samt »Bröllopet på Ulfåsa». »Vermålingarne» ha äfven framträdt på Östermalmsteatern.

Af konserter komma först i ordningen violoncellisten Bror Petterssons d. 4 jan. Konsertgifvaren utmärkte sig för stor teknisk färdighet och smakfullt spel, men hans ton föreföll stundom väl svag. Sjelf utförde han Sonat af Marcello, N:o 1 F-dur; Konsert, A-moll, op. 33 af R. Volkmann, Romans af van Goen och Perpetuum mobile af W. Fitzenhagen. Fru D. Edling biträdde med tre sånger af Sjögren, och hr W. Stenhammar med Schuberts C-moll-Improptu (op. 90 N:o 1) och Chopins Ballade, Ass-dur. Bästa ackompanjemang presterades af fröken Märtha Ohlson.

Fröken Signe Rappes konsert bevisades af fulltalig publik och konungen samt hertiginnan af Dalarne hedrade den med sin närvaro. Fröken Rappes behagliga stämma och konstnärliga sång anslog tydligen åhörarna, att döma af bifallet. En nyss öfverstånden hals-sjukdom hindrade dock sångerskan att fullt släppa på rösten, som därför stundom föreföll svag och gjorde textuttallet mindre tydligt. Sångerskans väl valda program upptog 4 sånger af Schubert, 5 af Brahms, 3 af Chaminade, Aria ur »Don Juan» samt tre sånger af Sjögren, Melartin och Peterson-Berger. Ett utsökt fint ackompanjemang lemnade frk. Else Busch, en tysk pianist som medföljt fröken Rappes från Tyskland och utförde detta utantill i alla sångerna utom arian.

Brüssel-stråkkvartettens 3 konserter ha beredt oss en stor konstnjutning äfven denna gång. Af brist på utrymme kunna vi nu endast anföras deras program, som upptog på 1:a konserten: stråkkvartetter af A. Borodin: A-dur; Beethoven, E-moll, op. 59 N:o 2, C. v. Dittersdorf: Ess-dur; på 2:a konserten: Beethoven: A-moll, op. 59 N:o 1; B-dur op. 18, N:o 6; Ciss-moll, op. 131; på 3:e konserten: R. Schumann: A-moll, op. 41 N:o 1; Claude Debussy: G-moll, op. 10; Jos. Haydn: D-dur op. 76 N:o 5.

Närmare härom samt om andra konserter under januari saknas nu utrymme att nämna, hvilket får ske i nästa nummer.

Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten.

Kgl. teatern. Då Ivar Hallströms sagoopera »Den förtrollade katten» nu återupptagits här, torde det intressera att lära känna hvilka rollinnehafvarne voro vid premiären 1869. De voro följande. Kejsaren: Uddmann, Prinsessan: Mlle Bock, Tristan: Arnoldson, Lucas: Ohlsson, Babolin: Arlberg, Katarina: fru Jeannette Jacobson, Alison: fru Ch. Strandberg, Perlfeernas drottning: Mlle Harling (sedan fru Willman), Skogs-kungen: Anders Willman. En hofman: hr Bauck.

Till firande af Mozarts 150-åriga födelsedag förberedes uppförandet af »Don Juan» med alldeles ny uppsättning. Några viktigare personalförändringar lära icke ega rum.

Edouard Rislars första Beethoven-afton gifves fredagen den 26 jan. i Musikaliska akademien.

Fru Dagny Grunert, en framstående sångerska ur den köpenhamnska societeten, ger romansafion i Vetenskapsakademiens hörsal den 5 febr. Fru Grunert, som förut konserterat i Göteborg, Malmö och Lund, berömmes mycket af tidningarna för sitt själfulla föredrag och sin härliga röst.

Fröken Anna Ulmgrens konsert, som var ämnad att gifvas i denna månad, har i följd af iråkad sjukdom måst uppskjutas till midten af nästa månad.

Konstnärsturné. Fröken Valborg Svärdröm samt hrr Tor Aulin och Wilh. Stenhammar ha nyligen avslutat en framgångsrik turné genom städerna Sundsvall, Hernösand, Östersund och Gäfle. Omkring den 26 dennes skola de uppträda på en Mozart-konsert i Köpenhamn. Dessförinnan skall fröken Svärdröm, som den 16 jan. afreste till utlandet för att där avsluta sina studier som Jenny Lind-stipendiat, uppträda på två stora konserter i Hamburg, den ena gifven till Mozarts minne.

Fröken Sigrid Westerlind ger d. 29 januari konsert i Vetenskapsakademiens hörsal.

Fröken Astrid Ydén, vår utmärkta harpist, som strax efter sin konsert i november insjuknade, hvarigenom en tillämnad konsertturné i landsorten blef om intet, är nu åter tillfrisknad.

I ny verksamhet ha tvenne våra sänger efter långvarig sjukdom inträdt,

nämligen hr John Husberg, som nyligen medverkat på en af Borgarskolans soaréer, och tenorsångaren Birger Schücker, hvilken börjat uppträda som Erik i »Vermländingarne» på Östermalms-teatern.

Mazérska kvartettsällskapet härstädes firade fredagen den 12 d:s sin årshögtid i konstnärshuset vid Smålandsgatan, der det för några år sedan erhöi en ypperlig lokal. De konstnärliga värdarnes styrelsemedlemmar voro inbjudna till gäster vid tillfället. Med biträde af hofkapellister och andra framstående artister på blåsinstrument m. m. presenterades under aftonen utmärkt musik. Före supén utfördes sålunda en stråkkvartett af Beethoven, med hr Molander som primviolinst, samt en oktett för strängsinstrument, fagott, klarinett och valdhorn af Schubert. Efter supén vidtog ett angenämt samkväm med utbringande af skålar för sällskapet, de deltagande musikerna, den närvarande förste hofkapellmästaren Conr. Nordquist m. fl., och utfördes ytterligare musik, bestående af en Trio af Beethoven för piano, flöjt och fagott samt en af Mozarts »Serenader» (»Nachtmusik») för liten stråkorkester, i hvilken hr Nordquist deltog som violinist och dirigent.

Mozart-afton var i midten af månaden anordnad i K. F. U. M.-salen såsom ingående i Borgarskolans serier. Dr Karl Valentin höll dervid föredrag om Mozart, och musik af denne utfördes, nämligen stycken ur »Don Juan» och »Figaros bröllop», sjungna af fru Mally Högberg och hr Husberg. Pianonummer utfördes af hr J. G. Jacobson, ackompanjemang af dr Valentin.

Konsertföreningens folkkonserter hafva äfven för innevarande år rönt uppmuntran från hrr stadsfullmäktiges sida, i det att ett ansåg af 2,000 kr. beviljats föreningen för utförande af 4 sådana konserter. Biljettprisen komma såsom förut att sättas så lågt som 35 öre. Första konserten eger rum söndagen den 28 dennes i Katarina kyrka.

Fröken Märta Petrini, vår berömda sångerska, har åter besökt hemlandet med anledning af hennes faders frånfälle. Förra vintern tillbragte hon i Rom, där hon med stor framgång uppträdde å soaréer inom den högre societeten.

Från våra grannland.

Helsingfors. Dec. 9—jan. 7. Svenska teatern uppförde d. 27 dec. en nyhet: »Norrgårdsfolket», folklikskildring med sång i 4 akter af Hanna Rönnberg. Visorna i pjesen voro upptecknade och arrangerade af Karl Ekman. Biträde hade erhållits af Filh. sällskapets orkestermedlemmar. För öfrigt har Folkteatern bjudit på mu-

sikpjeser med »Solstrålen», »Lilla helgonet», »Bröllopet på Ulfåsa» och »Vermländingarne» (julpjes). Finska teatern har haft »Tukkijoella» (musik af O. Merikanto) på spellistan. Filharmoniska sällskapet gaf den 11 d:s med hr Anton Sitt som dirigent och violinisten Arrigo Serato som solist sin 4:e symfonikonsert, hvars program upptog: 1. Gluck: uvertyr till »Alceste»; 2. Haydn: Symfoni (»Le midi»); 3. Snigaglia: violinkonsert; 4. Goldmark: uvertyr »In Italien». En kompositionskonsert gafs den 13 dec. af Selim Palmgren, som biträdades af Filh. sällskapets orkester och sångkören M. M. Följande hans kompositioner utfördes: 1. Pianokonsert, G-moll; 7. Sonate nr 2, A-moll; 3. Barcarolle och Etyd för piano: 4. »Lemminkeinen och jungfrurna på ön», humoresk för orkester; 5. »Dvärgens hämd» för manskör och orkester. Tre »Folkkonserter» gäfvos af Filh. sällskapets orkester under julhelgen. De populära konserterna i Societetshuset (ungef. hvarannan dag) ha pågått under hr Anton Sitts direktion.

Kristiania. Dec 9—jan. 7. Nationalteatern har flere gånger gifvit Kublausk »Elverhöj» och för öfrigt af pjeser med musik »Fossegrimen» och »Maria Stuart i Skottland» samt den 31 dec. »Den lille uskikkelige Prinsesse», eventyrskomedi af Gabrielle Reuter med musik af Max Marschner. (Barnföreställningar.) Den 15 dec. gafs konsert af hr Frithuf Backer-Grön-dahl.

Köpenhamn. Dec. 9—jan. 7. Kgl. teatern har fortfarande haft hr Herold till gäst i »Aida», »Romeo och Julia», »La Traviata» och »Carmen» samt för öfrigt af pjeser med musik gifvit »Sven Dyrings hus», »Et Folksagn» samt balletterna »Sylfiden» och »Goldhornene». Ett jubileum förekom den 15 dec., då här gafs »Fruentimmersskolen», hvari fru Betty Hennings för 35 år sedan gjorde sin första debut. Föreställningen inleddes med Beethovens Leonora-uvertyr nr 3 och avslutades med balletten »Blomsterfesten i Genzano». Koastnärinnan var föremål för rik hyllning. — Vidare om Köpenhamns musik denna tid i följande nummer.

Från andra land.

Eugen d'Albert är åter sysselsatt med att skriva en opera. Libretton skrives, af Pragmusikkritikern dr Richard Batka. Operan, som blir 3-aktig och af komiskt innehåll, skall fylla en hel afton. Händelsen i »Dygdepriset» — så heter det nya verket — försiggår i en tysk-böhmisk miljö vid tiden för 30-åriga kriget.

Svensk Musiktidning.

Nordiskt Musikblad. — 26:te årgången. — För hvarje musikaliskt hem, utgifves 1906 efter samma plan som förut, innehållande *populär läsning i Musikaliska ämnen, porträtter med biografier etc.* Tidningen utkommer två gånger i månaden (utom juli—aug.). Pris 5 kronor pr år, lösnummer 25 öre. Prenumeration sker här å **Expeditionen, Kammakaregatan 6, 1 tr. öfv. gården, i bok- och musikhandeln**, å posten och tidningskontor. **I landsorten bäst å posten.**

Obs.! Nyttan af en musiktidning för musikbilden i hemmet torde ej kunna bestridas. Framför dagliga tidningar eger en sådan fördelen att den förvaras och bildar, så att säga, en musikhistorisk uppslagsbok. Rätta platsen för utgifvandet af en musiktidning är hufvudstaden, där musiklivet är högst och rikast utveckladt. Svensk Musiktidning meddelar ock en kontinuerlig redogörelse för musiklivet i vår hufvudstad, i landsorten samt i Norges, Finlands och Danmarks hufvudstäder etc., biografier med fina porträtt, instruktiva artiklar, följetonger m. m.

efter bästa metod, ledande till god teknisk och verkligt musikalisk utbildning, meddelas af undertecknad till moderat pris. Anmälan kan äfven ske skriftligen. Mottagning kl. 9—10 f. m. och 3—4 e. m. Tel. Brunkeberg 14 97. **Kammakaregatan 6, 1 tr. öfv. gården.**
Frans J. Huss.

Tonminnen.

Melodiska Pianostycken.

Jubelpolonäs, Canzonetta, Gamla tider, Valse mignonne, God natt! af **Fr. J. Huss.** Pris 1 kr.

Säljes och rekvireras hos *Svensk Musiktidnings Expedition, Kammakaregatan 6.*

Stockholms Musikinstitut,

Brahegatan 7 B, ö. g., 1 tr. upp. Allm. Tel. 115 96.

Vårterminen börjar den 9 Januari. Anmälningstid Måndagen den 8 Jan. kl. $\frac{1}{2}$ 2— $\frac{1}{2}$ 4 samt $\frac{1}{2}$ 6— $\frac{1}{2}$ 7 e. m. Under terminen anmälningstid Måndagar och Torsdagar kl. $\frac{1}{2}$ 2— $\frac{1}{2}$ 3. Prospekt tillhandahållas.
Sigrid Carlheim-Gyllensköld.

Å Svensk Musiktidnings Expedition, Kammakaregatan 6, samt i bok- och musikhandeln finnes till salu

MELODISKA MINNESBLAD

4 Pianostycken — *Barcarole, Mazurka, Canzonetta, Nenia* — af Frans J. Huss. Pris 1 kr.

FLYGEL

(af Östlind & Almqvist) föga begagnad säljes, i anledning af dödsfall, till moderat pris. **H. gbergsgatan 40, 1 tr. upp.**

Svensk Musiktidning

inbindes i starka klotband med guldpressning för 1: 50 pr årg. om man hänvänder sig till **A. F. Högbergs Bokbinderi, 22—24 David Bagaresgata.**

Albumblad.

5 melodiska tonstycken
af

Adrian Dahl.

(Romans. Humoresk. Perpetuum mobile. Aftonstämning. Marche triomphale). — **Prisbelönt musikbilaga** — finnes till salu å 1 kr. å **Svensk Musiktidnings expedition.**

J. LUDV. OHLSSON

STOCKHOLM

Hamngatan 18 B.

Flyglar, Pianinos och Orgelharmonier af de bästa svenska och utländska fabriker i största lager till billigaste priser under fullkomligt ansvar för instrumentens bestånd.

Obs.! Hufvuddepôt för Blüthners och Rönisehs världsberömda Flyglar och Pianinos.

I Musik- och Bokhandeln:

Populär

Piano-Skola

med

Klaviatur-Tabell

för noternas snabba inlärande.

Ny lättfattlig undervisningsmetod för barn, öfversatt och bearbetad efter

Prof. H. von Bocklet.

Haft. 3 kr., i pappband 3:50, clothband 4 kr.

»Enkel, praktisk och fullt systematisk, gående i lagom hastighet och utan hopp från det lättare till det svårare. Torde vara den bästa pianoskola vi hittills haft i Sverige. En ytterligare förtjänst hos det verkligen vackra arbetet är att bearbetaren förmått göra det så alltigenom svenskt som det verkliga är».

(Gotlands Allehanda)

Elkan & Schildknechts Musikhandel
28 Drottninggatan 28.

OBS. Äldre årgångar

af denna tidning, med eller utan musikbilaga, erhållas till nedsatt pris endast kontant å expeditionen.

För Porträttsamlare!

Fina Sköntrycks-exemplar af Svensk Musiktidning, flera årgångar, säljas billigt å tidningens expedition.

INNEHÅLL:

Sigrid Westerlind (med porträtt). — Edouard Risler (med porträtt). — Wolfgang Amadeus Mozart (med porträtt). Den 27 januari hans 150-åriga födelsedag. — Musikbref från Göteborg af H. t. — Musikrevy från Italien. II, af Anteros. — Från scenen och konsertsalen. — Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten, från våra grannland och andra land. — Annonser.